

Företagsdialog på Silkesvägen / Vita rör

10 oktober 2023

Syftet med Företagsdialogerna är att stärka näringslivet och företagsklimatet i Värnamo kommun. Vi vill förbättra, underlätta och ha närmare kontakt med er företagare.

Samtalet gjordes i samverkan mellan näringsliv och politik tillsammans med företagare på Silkesvägen/Vita rör. Vi vill lyssna, vi vill hjälpa. Det vi kan, vill vi göra. Både i det stora och i det lilla.

Innehållsförteckning

Sammanfattning av diskussionspunkter under Företagsdialogen:.....	3
1. Informationspunkt - Näringslivsklimatet i Värnamo kommun	4
Informationspunkt från Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv	4
Uppmaning från Värnamo kommun:.....	4
2. Kompetensförsörjning och attraktivitet	4
Informationspunkt från Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv	5
<i>Överenskommet på mötet:.....</i>	<i>6</i>
3. Kollektivtrafik och Infrastruktur	6
Informationspunkt från Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv	7
Överenskommet på mötet:.....	7
4. Mer effektiv process för kontakt och beslut i kommunkoncernen	7
Kontaktlista:.....	10

Minnesanteckningar Företagsdialog med företagare på Silkesvägen/Vita rör, 10 oktober 2023

Medverkande:

Torbjörn Egerhag

Anders Linder

Fehmi Candemir

Bercin Candemir

Håkan Karlsson

Carl Bengtsson

Annelill Annvik

Björn Inganäs

Peter Cindric

Jonas Abrahamsson

Peter Abrahamsson

Jan Lindeberg

Jonny Engström

Heidi Skov Ragnar

Anetté Myrvold

Tobias Pettersson

Mikael Karlsson

Ottilia Andersson

Anki Hansson

Angelica Svensson

Tobias Kruse

David Alin

Mikael Pettersson

Magnus Pettersson

Anders Andersson

Jessica Asp

15 företag deltog och totalt 26 personer närvarade.

Sammanfattning av diskussionspunkter under Företagsdialogen:

Silkesvägen/Vita rörs utmaningar:

- Näringslivsklimatet
- Kompetensförsörjning och attraktivitet
- Tjänster för nyinflyttade
- Kollektivtrafik och infrastruktur

- Mer effektiv process för kontakt och beslut i kommunorganisationen

1. Informationspunkt - Näringslivsklimatet i Värnamo kommun

Av enkätsvaren går det att utläsa att samtliga företag anser att det är positivt att bedriva sin verksamhet i Värnamo kommun. Anledningar till detta menas vara till exempel det geografiska läget, "Gnosjöandan", näringslivsklimatet och logistik. Detta resultat stämmer inte överens med den undersökning som årligen görs av Svenskt Näringsliv där Värnamo kommun år 2023 tappar 34 platser.

Informationspunkt från Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv

- Värnamo kommun har i Svenskt Näringslivs rakning tappat rankingplats från plats 80 2022 till plats 114 2023 vilket motsvarar -0,1 på en 6-gradig skala.
- Främst gjordes denna sänkning på punkten "Kommunens service och bemötande vid handläggning av företagsärenden".
- Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv tar enkäten på största möjliga allvar och det arbetas aktivt med dessa frågor.
- Företagsdialogerna som görs är en viktig del i arbetet med näringslivsklimatet. Även de 100-tals företagsbesöken som årligen görs av Värnamo Näringsliv och Värnamo kommun har stor betydelse för arbetet.
- Tobias informerar om att politiken inför 2024 gett tjänsteorganisationen i samarbete med Värnamo Näringsliv uppdraget att genomlysna kommunens verksamheter i syfte att säkerställa att ingen osund konkurrens förekommer. Samtliga nämnder i kommunen ska även undersöka möjligheterna till att konkurrensutsätta fler tjänster eller verksamheter som kan lösas effektivare av föreningar eller företag.

Uppmaning från Värnamo kommun:

- Tobias uppmanar alla företag att komma med idéer till hur arbetet med näringslivsklimatet kan förbättras och förändras.

2. Kompetensförsörjning och attraktivitet

Det som går att utläsa i enkätsvaren är att majoriteten av företagen inte tar emot PRAO, men tar emot studiebesök från grundskolan. Majoriteten tar dock emot/kan tänka sig ta emot praktikanter från gymnasiet, samt studenter från högskola och universitet som gör sitt examensarbete. Två av företagen deltar i forskningsarbeten, och majoriteten deltar inte aktivt i skolfrågor. Företagen anser att kommunens attraktivitet samt utbud av utbildningar har en stor betydelse för det nuvarande och framtida kompetensbehovet.

Politikerna öppnar upp för diskussion gällande hur de kan arbeta aktivt med kommunens attraktivitet och kompetensbehovet hos företagen.

De företag som tar emot PRAO och praktik anser att det har fungerat bra och att det är viktigt för att säkerställa framtida kompetens. Exempel på denna kompetens: el, fordon, verktygsmakare, CNC.

Ett förslag på upplägg under PRAO framförs där ansvaret för eleven delas upp på fem personer under fem olika dagar under en arbetsvecka. Detta underlättar med avsättande av tid, samt sysselsättning av eleven.

Företagen anser att mycket av den kompetens som behövs på arbetsplatsen behövs läras ut på företagen då många av de utbildningar som finns inte är tillräckliga.

Samtliga anser att vi idag har många studenter och elever som hade gynnats av att vara ute i näringslivet under sin utbildning och att det är viktigt för vår framtida kompetens.

För att förbättra relationen skola-näringsliv måste företagen ha en bra och nära kontakt med lärarna på skolorna. SYV:arna på skolorna behöver en förståelse och tillmötesgående inställning mot företagen.

Könsfördelningen på många av Värnamo kommuns industrier kan vara en bidragande faktor till svårigheten att hitta rätt kompetens till företagen.

Problem med främst PRAO, men även praktik, kan uppstå i relation till regler och riktlinjer som gäller på industrier.

Tobias P informerar om gymnasial lärlingsanställning, en anställningsform (Volvo) där lärlingen får en minimilön och utbildningen formas utefter behov mellan näringsliv och skola. Inte en modell som används i Värnamo kommun ännu.

Diskussion fördes gällande att företagen och kommunen tillsammans behöver arbeta för att kommunicera Värnamo kommuns attraktivitet. I enkäten efterfrågades bredare marknadsföring av och ett större utbud tjänster som erbjuds för nyinflyttade.

Viktigt att företagen engagerar sig i utbildningsfrågor för att påverka vilken kompetens som eleverna har när de går ut skolan.

Viktigt för företagen att arbeta med employer branding för att locka unga till att arbeta på industrier.

Informationspunkt från Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv

- Värnamo Näringsliv informerar om Samverka.nu och uppmanar företagen att använda sig av denna när det kommer till PRAO.
- Plattformen Unga Akademiker (ungaakademiker.se), ett hemvändarprojekt, drivs av Värnamo Näringsliv tillsammans med Vetlanda och Tranås kommun. Matchar företag med akademiker med hemort Värnamo för ex-jobb, praktik och sommarjobb. VNAB uppmanar företagen om att använda sig av plattformen. Kontakta Angelica Svensson på angelica@varnamonaringliv.se vid intresse.
- Hemsidan Värnamo Växer informerar om utvecklingen av Värnamo kommun ur ett stadsbyggnadsperspektiv.

- Campus Värnamos projekt Kompetensutveckling Småland har fått fortsatt finansiering. Ett projekt med näringslivsanpassade utbildningar företagen kan använda sig av för kompetensutveckling.
- Projektet Flytta till Värnamo driver Värnamo Näringsliv för att fler ska flytta till Värnamo kommun, och att se till att de som flyttar hit trivs. Denna tjänst kan företag använda sig av vid till exempel en nyanställning eller när en medarbetare flyttat till, eller funderar på att flytta till Värnamo. Kontakta Ottilia Andersson på ottilia@varnamonaringliv.se för att boka ett möte eller vid intresse.

Önskemål från företagen:

- Företagen efterfrågar lärlingsutbildningar som idag saknas i Värnamo kommun. Ett nära samarbete med Figy för att utbilda eleverna i de praktiska delarna kan fylla en del av detta behov.

Överenskomet på mötet:

- **Värnamo kommun** tar med sig frågan gällande potentiell lärlingsutbildning i kommunen.
- **Värnamo näringsliv** tar med sig önskemålet om att ytterligare arbeta med tjänster för nyinflyttade.

Ansvar samordning: Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv

3. Kollektivtrafik och Infrastruktur

Enligt enkätsvaren har en stor majoritet av företagen inte anställda som använder sig av kollektivtrafik för att ta sig till arbetet. Majoriteten anser att kollektivtrafiken fungerar tillräckligt bra för sina anställda. Dock påpekas att ingen kollektivtrafik går lämpligt till området, att företaget arbetar i tre-skift så arbetstiderna i udda, samt att det i stället borde satsas på cykelstråk.

Rutternas som går samstämmer inte med företagets verkliga behov. Upplever att Länstrafiken "jagar minuter" och inte fokuserar på det verkliga behovet av kollektivtrafiken.

Företagen upplever inte heller att det finns något naturligt sätt att ta sig från järnvägsstationen i Värnamo och till arbetet. Tar mycket längre tid att åka kollektivt än att ta bilen.

Mikael informerar om tidigare dialog med TIM-nämnden i regionen med positivt utfall där kommunen fick bra gehör. Kommunen måste förbättra förutsättningarna för de som pendlar kollektivt till sitt arbete. Kollektivtrafiken är fortsatt viktig för kommunens attraktivitet.

Länstrafiken har insparningar, dock drabbades inte Värnamo lika hårt som våra grannkommuner.

Det arbete kommunen just nu gör med förtätning och att man inte ska kunna köra bilen påverkar inte bara Värnamo stad anser företagen. Det hindrar de i kransorterna som förut hade en tillgänglighet i att ta sig in till staden för att handla, som istället tar sig till större städer.

Företagen menar att Värnamo är en liten ort där trafikflödet och tillgängligheten ska vara smidig.

Önskemål och förslag från företagen:

- Elsparkcyklar och cyklar som kan hyras nere vid stationen som kan användas för att ta sig från stationen till företagen. Hade alternativt kunnat ersätta stadsbussarna som annars går tomma.
- Villatomter centralt och med stor tillgång till kollektivtrafik/cykelbanor för att attrahera människor som vill ha en hållbar livsstil.
- Önskar att kommunen ser till invånarnas efterfrågan på hur stadsstrukturen och infrastrukturen ska se ut. Man behöver jobba med både Värnamo stad och kransorterna.
- Enkelriktad trafik på Viadukten.
- Gratis parkeringsplatser och stora parkeringsytor för en levande stadskärna.

Informationspunkt från Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv

- Viadukten ses över för att underlätta trafikflödet. Finns ingen snabblösning. Nu ses det över hur den kan användas av busstrafik. Har fått olika bud gällande vad det skulle kosta att rusta upp Viadukten, med sista bud på en halv miljard.
- Planerar för att Värnamo kommer öka i invånare med 1500 nya bostäder. I och med detta så uppmanar kommunen folk att cykla och gå.
- Vi är en av de biltätaste kommunerna i Sverige.
- Ses nu över taxor på våra parkeringsplatser. Krav att ha parkeringsplatser vid flerbostadshus, svårighet ses med att dessa skulle vara gratis. Försöker uppmana folk till att gå och använda cykel.

Överenskommet på mötet:

- **Värnamo kommun** tar med sig att kollektivtrafiken inte är anpassad efter de tider som efterfrågas av företagen och tar det vidare till Länstrafiken.
- **Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv** tar med sig frågan gällande transporter från tågstationen, till exempel elcyklar som kan hyras.

Ansvar samordning: Värnamo kommun och Värnamo Näringsliv

4. Mer effektiv process för kontakt och beslut i kommunkoncernen

Majoriteten av företagen anser att kommunpolitikerns och kommunens tjänstepersoners inställning och bemötande till företagande är positivt. Dock går det att tyda att mer än

hälften av företagen inte tror att Värnamo kommun kan underlätta förutsättningarna för att driva sin verksamhet.

När företag ska söka bygglov eller vid liknande processer upplever dem att det skickas många onödiga mejl mellan företaget och tjänstemannen.

Företagen anser att tider för processerna i kommunen är livsviktiga när företaget till exempel ligger i strid för en stor affär och kommunens processer "bromsar in" företaget. Tid för processer påverkar företagets expansionsmöjligheter. Viktigt att kommunen tar hänsyn till detta. Måste kunna vara mer flexibla vid förfrågningar.

Det företagen kan göra på sikt är att se över sin fastighet och utbyggnadsmöjligheter för att se till att detaljplanerna och marken är rustade för utbyggnation. Förenklar processen för företagen vid akuta situationer.

Det ska inte spela någon roll vilken funktion som företagen har kontrakt med, kommunen försöker informera om de regler och lagar som gäller och är behövda för att processen ska gå så smidigt som möjligt för företagen.

10 veckors handläggningstid är 10 veckors mindre produktion och kommunen försöker i största möjliga mån ta hänsyn till detta. Många regler och riktlinjer kommunen måste ta hänsyn till.

Viktigt att alla avdelningar är samsynkade vad som gäller tillståndsprocessen. Exempel gavs gällande räddningstjänsten.

Diskussion fördes gällande Värnamo Energi och deras marknadsmonopol. Företagen upplever att Värnamo Energi inte lyssnar till deras behov. Påverkar kommunens ranking då det skapar en osäkerhet och företag som kommer i kläm.

VA Taxan upplevs av företagen som komplicerad, orättvis och ej förankrad i verkligheten. Företagen önskar att denna ses över och hålls ner. Menas vara viktigt för Värnamo kommuns attraktivitet.

Informationspunkt från Värnamo Näringsliv och Värnamo kommun

- Anki Hansson, Värnamo Näringsliv, har rollen som företagslots i Värnamo och arbetar för att förenkla kontakten mellan företagen och Värnamo kommun.
- För ca 2 år sedan skapades Etableringsteamet som träffas varannan vecka och stämmer av de olika ärendena och processerna som företagen driver, för att förenkla och snabba på återkopplingen till företagen. Fånga idéer och tankar i ett tidigt stadiet. Består av Plan& byggchef, Stadsarkitekt, Mark& Exploateringschef, Kanslichef, Näringslivschef i Värnamo kommun.
- Kontaktcenter: inrättades vid en utvärdering kring hur lätt det är att komma i kontakt med kommunen. Syftet är att de enkla frågorna ska behandlas av kontaktcenter och att de tyngre frågorna ska kopplas vidare till berörda tjänstemän. 23 000 frågor besvarats vid första kontakt.
- Det finns generell information och punktlister för vad företagen behöver veta inför till exempel en bygglovsansökan på Värnamo kommuns hemsida.
- Värnamo kommun ser just nu över möjligheter att ta fram mer industrimark runt om i kommunen. Vill ligga i framkant och ha färdig industrimark när förfrågningar kommer.

- Den 19/10 arrangerar Värnamo Näringsliv en bygglovsfrukost. Anki uppmanar alla företagen att anmäla sig.

Överenskommet på mötet:

- **Anki Hansson** tar med sig frågan gällande Värnamo energi på deras kommande styrelsemöte.
- **Jonny Engström plan& byggchef** tar med sig frågan gällande räddningstjänsten.

Ansvar samordning: Jonny Engström och Anki Hansson.

Sekreterare för Rundabordssamtal i Silkesvägen/Vita Rör:
Ottilia Andersson, Värnamo Näringsliv

Korrigerats av:
Anki Hansson, Värnamo Näringsliv

Kontaktlista:

Angelica Svensson	Kommunikatör/projektledare	angelica@varnamonaringliv.se	076- 49 29 701
Ottilia Andersson	Koordinator	ottilia@varnamonaringliv.se	076- 539 94 56
Anki Hansson	Näringslivschef & Företagslots	anki@varnamonaringliv.se	072- 453 45 25
Tobias Pettersson	Kommunstyrelsens ordförande	tobias.pettersson@varnamo.se	070-594 43 77
Mikael Karlsson	Kommunstyrelsens förste vice ordförande	mikael.karlsson@varnamo.se	0370- 37 77 68
Anette Myrvold	Kommunstyrelsen andre vice ordförande	anette.myrvold@varnamo.se	0370-37 71 01
Jan Lindeberg	Enhetschef Mark, exploatering och hållbar utveckling	Jan.lindeberg@varnamo.se	0370-37 71 21
Heidi Skov Ragnar	Kanslichef	heidi.ragnar@varnamo.se	0370-377860
Jonny Engström	Plan & byggchef	Jonny.engstrom@varnamo.se	0370-37 71 76